

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهراء (سلام الله عليها)

شهرستان خمینی شهر

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

تبیین آموزه های تربیتی داستان حضرت ابراهیم ^۷ از

منظر قرآن

استاد راهنما:

سرکار خانم نرجس قانع پور

استاد داور:

جناب آقای برقی کار

تهیه و تنظیم:

سمانه کریمی

تاریخ دفاع:

۱۳۹۴/ ۶ / ۸

تقدیم

تقدیم به محضر :

مجموعه فضیلت ها

روح نبی^۶

همسر و همتای علی^۷

صدیقه ی کبری

حضرت فاطمه ی زهرا^۳

تقدیر

حمد و سپاس خدای را که توفیق کسب دانش و معرفت را به ما موهبت فرمود.

از مدیریت محترم حوزه **سرکار خانم حاتم** و از زحمات استاد ارجمند **سرکار خانم**

قانع پور و همچنین **سرکار خانم قصری** کمال تشکر و سپاسگزاری را دارم.

از زحمات پدر و مادرم که توفیق علم آموزی را برای من حاصل نموده اند و صبورانه مرا

در انجام این پایان نامه یاری رساندند، نهایت سپاس و تشکر را دارم.

چکیده

با توجه به اهمیت و ضرورت قرآن کریم در زندگی بشر و کاربرد آن در تمامی ابعاد و مراحل زندگی، با شناخت دقیق این کتاب الهی می توان در راستای تربیت نسل بشر گام برداشت؛ چرا که قرآن خود را کتابی متناسب با واقعیت های زندگی بشر و قابل استفاده در هر زمان و هر مکانی معرفی می کند. یکی از ابزارهای پرکاربرد قرآن برای مسیر تربیت و هدایت انسان ها بیان داستان های انبیا: از جمله حضرت ابراهیم^۷ می باشد.

این پایان نامه با موضوع آموزه های تربیتی داستان حضرت ابراهیم^۷ از منظر قرآن چهره ای دیگر از چهره های کاربردی و عملی قرآن بر می دارد و با هدف دستیابی به روش ها و نکات تربیتی داستان حضرت ابراهیم^۷ در قرآن مورد بررسی قرار گرفته است و از روش توصیفی و تحلیلی بهره گرفته است و سعی در تبیین روش های تربیتی و نکات تربیتی در داستان حضرت ابراهیم^۷ از جمله: معرفی الگو، اصلاح تدریجی، محبت و ملامت و... دارد. دستاورد این نوشتار آن است که می توان نکات تربیتی متعددی را چون گفتگوی مؤدبانه، توجه به محیط خانه و خانواده، پیوند مکتبی و هماهنگی فکری، بیدار کردن حس بیداری و... از داستان این پیامبر بزرگ الهی برداشت نمود که معلمان و مربیان می توانند در جهت تعلیم و تربیت صحیح و شایسته متربیان خویش از این روش ها و نکات بهره گیرند و به تربیت الهی دست یابند.

واژگان کلیدی: تربیت، روش، داستان.

۱۶. حسینی دشتی، مصطفی، **معارف و معاریف**، ج ۴، ۳، ۲، ۱، چاپ اول، تهران، مؤسسه

فرهنگی آرایه، ۱۳۸۵.

۱۷. حسینی (ژرفا)، ابوالقاسم، **مبانی هنری قصه های قرآن**، چاپ سوم، قم،

مرکز پژوهش های اسلامی صداوسیما، ۱۳۷۹.

۱۸. حسینی همدانی، محمد حسین، **انوار درخشان**، ج ۹، تحقیق محمد باقر بهبودی، چاپ

اول، تهران، ناشر کتابفروشی لطفی، ۱۴۰۴ ق.

۱۹. دلبری، محمد، **تحلیل دعوت حضرت ابراهیم ۷ در قرآن کریم با رویکرد**

تروییتی، چاپ اول، تهران، دانشگاه امام صادق ۷، ۱۳۹۲.

۲۰. دلشاد تهرانی، مصطفی، **سیری در تروییت اسلامی**، چاپ اول، بی جا، مؤسسه نشر و

تحقیقات ذکر، ۱۳۷۶.

۲۱. دهخدا، علی اکبر، **لغت نامه**، ج ۶، ۱۵، ۲۷، ۲۳، ۳۸، بی جا، تهران، دانشگاه تهران،

۱۳۴۱.

۲۲. رسولی محلاتی، هاشم، **تاریخ انبیاء قصص القرآن از آدم تا خاتم النبیین ۶**،

چاپ بیست و یکم، قم، مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی

حوزه علمیه قم)، ۱۳۸۷.

۲۳. زمخشری، محمود بن عمر، **تفسیر کشاف عن حقائق التنزیل**، ج ۱، مترجم مسعود

انصاری، چاپ دوم، تهران، ققنوس، ۱۳۸۹.

۲۴. سبحانی، جعفر، منشور جاوید، ج ۱۱، چاپ اول، قم، موسسه امام صادق، ۱۳۷۲.

۲۵. شریعتمداری، علی، تعلیم و تربیت اسلامی، چاپ نهم، تهران، دفتر نشر و فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۳.

۲۶. طباطبایی، محمد حسین، ترجمه تفسیر المیزان، ج ۳۰، ۱۹، ۱۶، ۱۴، ۱۲، ۱۰، ۷، ۳، ۲، مترجم موسوی همدانی، چاپ سی و دوم، قم، دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، ۱۳۹۰.

۲۷. طبرسی، ابوعلی فضل بن حسن، مجمع البیان، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۸، ۷، ۶، ۵، ۲، ۱، محقق علی کرمی، بی‌چا، تهران، چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۷۹.

۲۸. طیب، عبدالحسین، اطیب البیان فی تفسیر القرآن، ج ۱۱، بی‌چا، تهران، اسلام، ۱۳۶۶.

۲۹. عباسی مقدم، مصطفی، نقش اسوه‌ها در تبلیغ و تربیت، قم، تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۱.

۳۰. عصیانی، علیرضا، تفسیر موضوعی تربیت دینی، چاپ اول، قم، انتشارات بوستان دانش، ۱۳۸۶.

۳۱. عضیمه، صالح، معنا شناسی واژگان قرآن، ترجمه سید حسین سیدی، بی‌چا، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۱.

۳۲. علی بابایی، داوود، **قصه های قرآن**، ج ۱، چاپ اول، تهران، انتشارات امید فردا، ۱۳۸۱.

۳۳. عمادزاده، حسین، **تاریخ انبیاء و قصص قرآن از آدم تا خاتم**، چاپ چهل و سوم، تهران، انتشارات اسلام، ۱۳۸۰.

۳۴. قائمی، علی، **تربیت و سازندگی (شامل مجموعه ای از مقالات و گفتارها)**، چاپ اول، تهران، چاپ شفق، ۱۳۶۴.

۳۵. قرائتی، محسن، **تفسیر نور**، ج ۱، ۴، ۵، چاپ هشتم، تهران، مرکز فرهنگی درسهای از قرآن، ۱۳۹۱.

۳۶. قرشی، علی اکبر، **قاموس قرآن**، ج ۳، چاپ هشتم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۸.

۳۷. کارگر، رحیم، **تعلیم و تربیت در عصر ظهور**، چاپ سوم، قم، بنیاد فرهنگی حضرت مهدی موعود، ۱۳۹۰.

۳۸. کاشانی، فتح الله، **منهج الصادقین فی الزام المخالفین**، ج ۱، ۲، ۴، ۵، ۶، چاپ سوم، تهران، کتابفروشی اسلامی، ۱۳۶۴.

۳۹. کیومرثی، غلامعلی، **مبانی و اصول تربیت دینی و تفاوت آن با تعلیمات دینی**، چاپ ششم، تهران، انتشارات مدرسه، ۱۳۸۹.

۴۰. محمد قاسمی، حمید، **روشهای تربیتی در داستانهای قرآن کریم**، چاپ اول، تهران، سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت چاپ و نشر بین الملل، ۱۳۸۹.

۴۱. محمدی اشتهاوردی، محمد ، **قصه های قرآن**، بی‌چا، تهران، کتاب یوسف، ۱۳۶۴ش.

۴۲. معین، محمد، **فرهنگ فارسی**، ج ۱، ۲، چاپ چهاردهم، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۷۸.

۴۳. مکارم شیرازی، ناصر و همکاران، **تفسیر نمونه**، ج ۱۹، ۱۶، ۱۵، ۱۳، ۱۱، ۱۰، ۵، ۱، چاپ هفدهم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۷.

۴۴. _____، **برگزیده تفسیر نمونه**، ج ۱، ۲، محقق احمد علی بابایی، چاپ چهاردهم، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۳.

۴۵. ملکی، حسن، **تربیت و تعلیم اسلامی با رویکرد کلان نگر** ، چاپ اول، تهران، عابد، ۱۳۸۹.

۴۶. مهدوی، سعید، **نگاهی به قصه و نکات تربیتی آن در قرآن** ، چاپ اول ، قم، موسسه بوستان کتاب ، ۱۳۸۱.

۴۷. مهیار، رضا، **فرهنگ ابجدی**، چاپ اول، تهران، انتشارات اسلامی، ۱۳۷۰.

۴۸. نجاتی، محمد عثمان، **قرآن و روانشناسی** ، ترجمه عباس عرب، بی چا، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی ، دی ۱۳۶۷.

منابع عربی

۴۹. ابن منظور، محمد بن مکرّم، **لسان العرب**، ج ۱۴، چاپ سوم، بیروت، دارصادر، ۱۴۱۴.

۵۰. طریحی، فخرالدین، **مجمع البحرين**، ج ۱، چاپ سوم، تهران، کتابفروشی مرتضوی،

۱۳۷۵.

پایان نامه

۵۱. پورکاظمی، زهرا، **سیره حضرت ابراهیم^۷**، دانشکده معارف قرآنی اصفهان، پایان نامه

کارشناسی .

نرم افزار

جامع التفاسیر، مرکز تحقیقاتی کامپیوتری نور.